

Handläggare
Björn Dahlberg
Telefon: 0850829474

Till
Kommunstyrelsen

Kompletterande promemoria till betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Svar på remiss från Justitiedepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen *Kompletterande promemoria till betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)* hänvisas till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Kompletterande promemoria till betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)* till stadsledningskontoret för yttrande. Justitiedepartementet har tidigare remitterat *En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)*. Justitiedepartementet har nu skickat ut en promemoria med kompletterande förslag på remiss.

Syftet med förslagen är att den nya ordningen med tidsbegränsade uppehållstillstånd som huvudregel ska vara långsiktigt hållbar och inte leda till orimliga konsekvenser i enskilda fall. Förslagen innebär en möjlighet till uppehållstillstånd på grund av anknytning i vissa fall för en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om förhållandet har etablerats redan i hemlandet.

De kompletterande förslagen förändrar inte Migrationskommitténs bedömning att förslagen sammantaget leder till att de samlade statliga kostnaderna blir lägre jämfört med vad som skulle gälla vid en återgång till utlänningslagens regler.

De synpunkter som stadsledningskontoret framhöll i tjänsteutlåtandet rörande ärendet *En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)* med diarienummer KS

2020/1287 kvarstår. Stadsledningskontoret anser fortfarande att förslagen inte i tillräcklig utsträckning belyses ur ett perspektiv av vilka effekter och konsekvenser de får för landet kommuner. En mer utförlig och djupare analys om hur den aktuella målgruppen kan komma att påverka stadens olika verksamheter, så som socialtjänst, arbetsmarknadsåtgärder samt utbildningsområdet efterfrågas fortfarande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Kompletterande promemoria till betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)* till stadsledningskontoret för yttrande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets avdelning för kvalitet och säkerhet.

Ärendet

Justitiedepartementet har tidigare remitterat *En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)*. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande finns diariefört, diarienummer KS 2020/1287. Justitiedepartementet har nu skickat ut en promemoria med kompletterande förslag på remiss.

Syftet med förslagen är att den nya ordningen med tidsbegränsade uppehållstillstånd som huvudregel ska vara långsiktigt hållbar och inte leda till orimliga konsekvenser i enskilda fall. Förslagen innebär en möjlighet till uppehållstillstånd på grund av anknytning i vissa fall för en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om förhållandet har etablerats redan i hemlandet.

I promemorian föreslås vidare en justerad tidpunkt för beräkningen av tremånadersfristen när det gäller undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring för kvotflyktingar. Det föreslås också ändringar i den föreslagna bestämmelsen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter, så att barn och vissa vuxna ska kunna beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande.

De kompletterande förslagen förändrar inte Migrationskommitténs bedömning att förslagen sammantaget leder till att de samlade statliga kostnaderna blir lägre jämfört med vad som skulle gälla vid en återgång till utlänningslagens regler.

Nedan följer de förslag som finns i den kompletterade promemorian:

Uppehållstillstånd på grund av anknytning i vissa fall

Uppehållstillstånd föreslås kunna beviljas en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt utlänningslagen och som har välgrundade utsikter att beviljas varaktigt uppehållstillstånd, om förhållandet framstår som seriöst och har etablerats redan i hemlandet och inte heller särskilda skäl talar mot att tillstånd ges. Uppehållstillståndet bör vara tidsbegränsat och gälla för samma tid som uppehållstillståndet för anknytningspersonen.

Undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring för kvotflyktingar

I de fall då det gäller uppehållstillstånd på grund av anknytning till en kvotflykting, föreslås försörjningskravet i utlänningslagen endast gälla om ansökan om uppehållstillstånd görs senare än tre månader efter anknytningspersonens inresa i Sverige, om familjeåterförening är möjlig i ett land utanför EU som familjen har särskild anknytning till, eller om utlänningen och anknytningspersonen inte har sammanbott utomlands en längre tid och det inte heller på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

Då det nu föreslås en permanent ordning framstår det, enligt promemorian, inte som tillräckligt att endast hänvisa till möjligheten till undantag från försörjningskravet vid synnerliga skäl vilket var förslaget i det ursprungliga betänkandet. För att en kvotflykting ska få samma praktiska möjlighet att nyttja den föreslagna tremånadersfristen som en flykting eller alternativt skyddsbehövande som redan befinner sig i Sverige bör respiten om tre månader räknas från det att kvotflyktingen reser in i Sverige i stället för från det att uppehållstillstånd beviljats. Ändringar med denna innebörd föreslås därför göras i betänkandets förslag om undantag från försörjningskravet vid anhöriginvandring.

Uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl

I bestämmelsen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter ska det anges dels att barn får beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande, dels att detsamma ska gälla för en vuxen person som har vistats i Sverige med uppehållstillstånd och under den tiden fått en särskild anknytning till Sverige. Vid bedömningen av om det finns en särskild anknytning bör även en anknytning som har uppstått under

tiden mellan att ansökan om asyl gavs in och att uppehållstillstånd beviljas tas i beaktan.

För att säkerställa att den permanenta ordning med tidsbegränsade uppehållstillstånd som huvudregel som kommittén föreslår är långsiktigt hållbar måste bestämmelsen om uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter anpassas så att uppehållstillstånd kan beviljas i de fall där den nya ordningen annars skulle leda till orimliga konsekvenser. Bestämmelsen behöver därför kompletteras.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Staden bedriver sitt arbete rörande integration med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål 1.1 *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort* och mål 1.4. *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.*

Stadsledningskontoret vill återigen påpeka det positiva i ansatsen att skapa en hållbar migrationspolitik som vilar på en ansats om långsiktiga förutsättningar.

De synpunkter som stadsledningskontoret framhöll i tjänsteutlåtandet rörande ärendet *En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)* med diarienummer KS 2020/1287 kvarstår. Stadsledningskontoret anser fortfarande att förslagen inte i tillräcklig utsträckning belyses ur ett perspektiv av vilka effekter och konsekvenser de får för landet kommuner. En mer utförlig och djupare analys om hur den aktuella målgruppen kan komma att påverka stadens olika verksamheter, så som socialtjänst, arbetsmarknadsåtgärder samt utbildningsområdet efterfrågas fortfarande.

Alexandra Göransson
Tf. stadsdirektör